

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 2Co/11/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8415200387
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 09. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mariana Muránska
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2022:8415200387.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Mariany Muránskej a členov senátu JUDr. Evy Šofrankovej a JUDr. Martina Barana v právnej veci žalobcu A. B. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom D. XXXX/XX, E., zastúpeného JUDr. Petrom Majerníkom, advokátom so sídlom v Košiciach, Werferova 1, proti žalovanému B. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom G. XX, H. G., I. J. K. E., o náhradu škody s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Kežmarok zo dňa 26.10.2021, č. k. 3C/9/2015 – 283, jednohlasne takto

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok okrem výroku III.

Nepriznáva stranám náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

14

2Co/11/2022

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie návrh žalovaného na prerušenie konania zamietol. Žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 51.200,51 eur s úrokom z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 12.175,61 eur od 17.2.2015 do zaplatenia s úrokom z omeškania zo sumy 5,05 % ročne zo sumy 39.024,90 eur od 3.4.2015 do zaplatenia, a to všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Vo zvyšnej časti žalobu zamietol a vyslovil, že žalobca má nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 100 %.

2. Pokiaľ ide o návrh žalovaného na prerušenie konania z dôvodu, že vo svojej trestnej veci vedenej na OS Prešov pod sp. zn. 33T/70/2012, opätovne podal návrh na obnovu konania s tým, že očakáva rozhodnutie súdu vo svoj prospech, čo podľa neho môže mať vplyv na posúdenie otázky spoluzavinenia v tomto konaní, súd prvej inštancie poukázal na ust. § 164 CSP. Návrh žalovaného na prerušenie konania zamietol ako nedôvodný so zreteľom na dĺžku prebiehajúceho občianskeho súdneho konania a rozsah vykonaného dokazovania by takýto postup bol nehospodárny. Uviedol, že samotné posúdenie zavinenia v trestnoprávnej rovine nie je určujúce vo vzťahu k posúdeniu nároku na náhradu škody v rovine civilného práva. Ide o návrh na obnovu konania opakovaný, pričom súdu prvej inštancie je zrejmé, že jeho predchádzajúce návrhy na obnovu konania úspešné neboli. Preto tento návrh zamietol.

3. Pokiaľ ide o vec samú, súd prvej inštancie uviedol, že medzi stranami nebolo sporné, že dňa 08.01.2012 došlo k udalosti, kedy žalovaný zaútočil na žalobcu v jeho obydli s tým, že na neho niekoľkokrát vystrelil v úmysle ho usmrtiť. V žalobe tvrdené okolnosti priebehu tohto incidentu nikto nespochybňoval a žalovaný bol uznaný za vinného zo spáchania zvlášť závažného zločinu vraždy v štádiu pokusu v konaní Okresného súdu Prešov sp. zn. 33T/70/2012. Z titulu tohto skutku žalobca voči žalovanému uplatňuje nároky na zaplatenie náhrady škody titulom bolestného, straty na zárobku počas práceneschopnosti a náhrady sťaženia spoločenského uplatnenia. Žalovaný v konaní zdôrazňoval potrebu akceptácie spoluzavinenia žalobcu na vzniknutej škode, čo odvodzoval z toho, že žalobca mu zaslal výzvu na vrátenie pôžičky v sume 51.000,- eur, čím spochybnil ich predchádzajúcu dohodu, a tým si vynútil ich vzájomné stretnutie s tým, že mali deliť spoločnú firmu, v ktorej žalobca nemal finančné prostriedky. Práve neochota žalobcu dodržať ich vzájomnú dohodu, vyprovokovala žalovaného natoľko, že naňho zaútočil. V tejto súvislosti súd prvej inštancie poukázal na to, že obrana žalovaného o tom, že ak by žalobca neporušil ich dohodu a k stretnutiu, na ktorom na žalobcu strieľal by nebolo došlo, v konaní preukázaná nebola. Osobitne poukázal na to, že nie je bežné chodiť či už na obchodné alebo súkromné stretnutia so strelnou zbraňou ukrytou v kabáte, následne touto zbraňou na prítomných mieriť a strieľať, s úmyslom osobu, ktorá má iný postoj usmrtiť. Takéto konanie vybočuje zo spoločensky akceptovaných noriem správania a konania jednotlivca, nejde o akceptovateľné tvrdenie, že takéto konanie je dôsledkom správania sa poškodeného. Bol to práve žalovaný, kto na stretnutie so žalobcom prišiel ozbrojený, pričom túto svoju zbraň aj následne voči žalobcovi použil, čím mu spôsobil poranenia, odškodnenia ktorých sa v spore domáha. Žalovaný preto nesie plnú zodpovednosť za škodu, ktorá bola spôsobená žalobcovi na zdraví v súvislosti s týmto ich incidentom zo dňa 08.01.2012.

4. Spornou otázkou bolo bodové ohodnotenie tak bolestného, ako aj sťaženia spoločenského uplatnenia žalobcu. Uviedol, že lekárske posudky vypracované L. M., bolo bodové ohodnotenie bolestného určené vo výške 522,5 bodov a bodové hodnotenie sťaženia spoločenského uplatnenia vo výške 2482,5 bodov. Žalovaný namietal, že nebolo toto ohodnotenie vykonané znaleckým posudkom, ale lekárske posudkom, ktorý vypracoval ošetrojúci lekár žalobcu a v tejto súvislosti namietal tiež ohodnotenie položky 254 len posudzujúcim lekárom L. M., bez toho, aby takáto položka bola potvrdená iným odborníkom z príslušného odvetvia. K tomu súd prvej inštancie uviedol, že žalobca na preukázanie svojho nároku na bolestné a sťaženie spoločenského uplatnenia predložil lekárske posudky, tak ako to predpokladá zákon č. 437/2004 Z.z., a rovnako tento zákon zavádza aj mechanizmus revízie lekárskeho posudku v prípadoch, ak vzniknú dôvodné pochybnosti o správnom hodnotení bolestného alebo sťaženia spoločenského uplatnenia. V takomto prípade môžu v zákone špecifikované osoby, teda aj ten, kto za škodu zodpovedá, požiadať o vyhotovenie znaleckého posudku. Žalovaný túto možnosť nevyužil, aj keď lekárske posudky spolu s návrhom dohody o urovaní mu bol doručený dňa 02.01.2015. Zdôraznil, že znalecký posudok sa teda vyhotovuje len v prípade dôvodných pochybností ohľadom záverov lekárskeho posudku, pričom takéto pochybnosti v konaní prednesené a preukázané neboli. K hodnoteniu položky 254 v rámci sťaženia spoločenského uplatnenia podľa prílohy zákona č. 437/2004 Z. z. súd prvej inštancie uviedol, že vážne duševné poruchy po iných ťažkých poraneniach, okrem poranenia hlavy, môže hodnotiť lekár, ktorý poškodeného ošetroval, resp. liečil. Vyplýva to zo samotnej prílohy zákona, kde sa overenie psychiatrom v takomto prípade nevyžaduje. Ide o inú položku ako je položka 255 uvedenej prílohy k zákonu, kde pre bodové hodnotenie tejto položky je potrebné aj overenie príslušným psychiatrickým pracoviskom. Z písomného stanoviska lekára, ktorý vydal lekárske posudky vyplýva, že posudzujúci lekár pri stanovení jednotlivých položiek bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia vychádzal z klinického vyšetrenia poškodeného, lekárske správ z traumatologického oddelenia, traumatologickej, neurologickej a rehabilitačnej ambulancie a tieto položky boli hodnotené v súlade s citovaným zákonom. Nebolo tak zistené, že by vypracovaním lekárskeho posudku lekár prekročil svoje kompetencie, obzvlášť vo vzťahu k hodnotenej položke sťaženia spoločenského uplatnenia č. 254. Súd prvej inštancie poukázal na opatrenie Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. S02873-OL-2013 zo 4. apríla 2013 o ustanovení výšky náhrady za bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia. Ustálil, že bolestné za rok 2012 predstavuje sumu 7.663,50 eur a za rok 2013 sumu 563,50 eur, spolu bolestné tvorí sumu 8.227,- eur. Výšku náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia ustálil rozsahom 39.024,90 eur. Pokiaľ ide o stratu na zárobku, žalobca si ju uplatňoval za dve obdobia jeho práceneschopnosti od 08.01.2012 do 24.04.2013 a od 28.11.2013 do 01.06.2014. Zdôraznil, že dĺžku trvania jednotlivých období práceneschopnosti preukazujú potvrdenia o dočasnej pracovnej neschopnosti, ktoré žalobca v konaní predložil. Žalovaný aj tieto nároky žalobcu popieral čo do ich výšky bez uvedenia konkrétneho dôvodu a vo vzťahu k pracovnej neschopnosti trvajúcej od 28.11.2013 do 01.06.2014 namietal jej príčinnú súvislosť s daným

skutkom. Súd prvej inštancie zdôraznil, že základom žalobcom uplatnených nárokov na náhradu škody tvorí lekársky posudok ošetrojúceho lekára L. M.. V tomto posudku je ako dátum vzniku poškodenia na zdraví uvedený deň 08.01.2012, pričom ako príčina sa tam uvádza, že žalobca bol 5x postrelený ručnou zbraňou. Operačný zákrok dňa 28.11.2013, v súvislosti s ktorým PN žalobcu trvala až do 01.06.2014, hodnotiaci lekár jednoznačne zaradil medzi úkony, ktoré boli bodovo ohodnotené v rámci stanovenia bolestného. Žalobcovi bola po útoku žalovaného otvorená trieštivá zlomenina tela vretennej kosti liečená operáciou. Dňa 28.11.2013, u žalobcu prebehol zákrok, ktorým došlo k extrakcii dlahy z oblasti dolného konca ľavej vretennej kosti. Preto súd mal preukázanú príčinnú súvislosť medzi týmito práceneschopnosťami žalobcu v spomínanom období. Zároveň mal za preukázaný nároku žalobcu na priznanie straty na zárobku počas jeho práceneschopnosti za uvádzané obdobia, kde žalovaný iba všeobecne popieral nárok žalobcu a zároveň poukázal na predložené potvrdenia Sociálnej poisťovne, či zamestnávateľov žalobcu v danom období, z ktorých plynie výška denného vymeriavacieho základu pre výpočet nemocenského v rozhodnom období, ktorý sa vypočítava podobným spôsobom ako denný vymeriavací základ pre výpočet úrazového príplatku, čím celková výška náhrady straty na zárobku žalobcu za obdobie práceneschopnosti je daná sumou 3.948,61 eur.

5. Súd prvej inštancie sa ďalej zaoberal námietkou premlčania nárokov žalobcu, keďže túto námietku v konaní uplatnil žalovaný. Z vykonaného dokazovania ustálil, že obdobie od 08.01.2012, kedy nastala udalosť zakladajúca nárok žalobcu na náhradu škody do 10.12.2013, kedy došlo k ustáleniu jeho zdravotného stavu, predstavuje jedno súvislé obdobie, keďže v tomto období sa žalobca okrem operácií pravidelne podroboval odborným vyšetreniam, zákrokom, či ďalším súvisiacimi procedúram s jeho liečbou a k ustáleniu jeho zdravotného stavu žalobcu došlo dňom 10.12.2013. Pokiaľ ide o žalovaným namietané bodové ohodnotenie bolestného znalca L. N., súd prvej inštancie zdôraznil, že toto malo byť vyhotovené pre účely trestného konania ohľadom rozsahu poškodenia zdravia žalobcu v súvislosti s útokom žalovaného na jeho osobu, keď trestné konanie sa riadi inými procesnými pravidlami a sleduje iný účel, ako je to v konaní civilnom a navyiac, takýto dôkaz znalecký posudok ani v tomto konaní predložený nebol. K ustáleniu zdravotného stavu žalobcu tak došlo dňom 10.12.2013, od tohto dňa začala žalobcovi plynúť premlčacia doba, ktorá by uplynula 10.12.2015 a žaloba z jeho strany bola na súde podaná dňa 26.01.2015 a 04.05.2015. teda v rámci plynutia dvojročnej premlčacej doby, pokiaľ ide o žiadanú náhradu bolestného a náhradu za SSU. Žalovaný tiež namietal premlčanie celého nároku na náhradu straty na zárobku s tým, že premlčacia lehota by mala plynúť za každý mesiac samostatne. V tejto súvislosti súd prvej inštancie zdôraznil, že náhrada za stratu na zárobku počas práceneschopnosti je jedným nárokom, ktorý sa premlčuje ako jeden celok a nie ako nárok na jednotlivé, mesačne sa opakujúce plnenia. V súvislosti s práceneschopnosťou od 08.01.2012 do 24.04.2013 posledná časť nemocenského bola žalobcovi vyplatená dňa 27.02.2013, vtedy sa žalobca dozvedel, aká je výška škody a tohto nároku začala žalobcovi plynúť premlčacia doba a keďže žalobca uplatnil tento nárok na súde žalobou dňa 26.01.2015, stalo sa tak v rámci zákonom určenej premlčacej doby. Rovnako nárok na náhradu straty na zárobku za čas od 28.11.2013 do 01.06.2014 sa posudzuje ako jeden celok a podanou žalobou si aj tento nárok uplatnil žalobca v rámci premlčacej doby. Príslušenstvo pohľadávky súd prvej inštancie odôvodnil § 517 a nasl. Občianskeho zákonníka v spojení s Nariadením vlády SR č. 87/1995 Z. z. O trovách konania strán sporu rozhodol podľa § 255 a nasl. CSP.

6. Proti tomuto rozsudku, okrem výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti, podal včas odvolanie žalovaný a navrhol v tejto časti rozsudok zrušiť a vrátiť vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie alebo navrhol rozsudok zmeniť tak, aby žaloba bola zamietnutá a aby mu bola priznaná náhrada trov konania. Žalovaný predovšetkým vytyka súdu prvej inštancie nedostatočne odôvodnené rozhodnutie, ktoré podľa jeho názoru nezodpovedá predpokladom § 220 ods. 2 CSP. Rozhodnutie je arbitrálne, nepreskúmateľné a neodôvodnené. Tvrdí, že súd prvej inštancie nesplnil pokyny, ktoré boli uložené uzneseniami Krajského súdu v Prešove sp. zn. 12Co/166/2016 a 4Co/44/2017. Nie je mu jasné, prečo súd neustanovil znalca k určeniu okamihu ustálenia zdravotného stavu žalobcu pre účely vypracovania bodového ohodnotenia SSU a v tejto súvislosti ide o podstatný a rozhodný dôkaz vznesenej námietke premlčania. Dôležité sú ďalšie skutkové okolnosti pracovná aktivita poškodeného počas práceneschopnosti. Žalovanému nie je jasné, ako sa súd s týmto jeho tvrdením vypořiadal, ak žalobca nepreukázal žiadne nepriaznivé dôsledky pre životné úkony a uspokojovanie jeho životných potrieb. Súd sa nevypořiadal s námietkou ohľadom preukázania vedomosti žalobcu o výške náhrady bolestného, ktorú si podľa jeho názoru včas neuplatnil a má za to, že v predchádzajúcom trestnom konaní bol stanovený rozsah bolestného spolu 355 bodov, čo súvisí s námietkou premlčania z jeho strany. Má za to, že ustálenie zdravotného stavu na posúdenie bolesti a bodové ohodnotenie náhrady za bolesť je doba po uplynutí akútnej fázy

bolesti súvisiacej s poškodením na zdraví. Pre bodové hodnotenie náhrady za bolesť nie je rozhodujúca dĺžka práceneschopnosti alebo liečenia. Žalobca už poznal svoj nárok na náhradu škody 05.11.2012, žalobu podal až v januári 2015 tvrdiac, že náhrada premlčaná nie je. Súd prvej inštancie nezohľadnil časové prestávky z hľadiska prvej možnosti uplatnenia nároku voči žalovanému, pokiaľ ide o náhradu za stratu na zárobku. Nie sú mu jasné hodnotenia súdu v bodoch 71. až 80. rozsudku, v ktorom si súd prvej inštancie podľa jeho názoru protirečí, keď uvádza, že náhrada za stratu na zárobku je jedným nárokom, ktorý sa premlčuje ako jeden celok, no vzápätí to popiera, nie iba nárok na jednotlivé mesačne sa opakujúce plnenia. Nesúhlasí s názorom súdu, pretože mzda ako všetky iné plnenia sa neplatí za jeden deň, ale ako mesačný celok zárobok. Žalobca teda od februára 2012 mesačne poznal výšku svojho zárobku, a teda nároku z rozdielu pred poškodením zdravia a po ňom. Súd prvej inštancie tak aj v tomto prípade nesprávne vyhodnotil námietku premlčania, keď hodnotí obdobie ako jeden celok. Rozporuje tiež zistenia súdu prvej inštancie ohľadom okamihu ustálenia zdravotného stavu žalobcu a obdobie, od ktorého je potrebné počítať plynutie premlčacej doby. Súd prvej inštancie tiež nesprávne rozhodol o zamietnutí jeho návrhu na prerušenie konania, keď rozhodol v tejto súvislosti predčasne. Zdôraznil, že vyžiadal opravu zápisnice z pojednávania 28.09.2021, je to doklad umožňujúci mu kontrolu o čom súd pojednával, pre jeho prípadnú obranu a táto zápisnica mu nebola doručená. Žalovanému nie je jasné prečo súd neaplikoval správne znenie zákona, ktoré zodpovedá aj úlohe zadanej odvolacím súdom, že nedostatočne zistil okolnosti na možnosti prvého uplatnenia nároku na bolestné, či sťaženie spoločenského uplatnenia. Na jednom z pojednávaní požiadal o konfrontáciu so žalobcom k spoluzavineniu, aby sa poškodený vyjadril. Táto skutočnosť z rozsudku a zápisnice nie je zrejma, ako na to súd prvej inštancie procesne reagoval. Na pojednávaní preukázal dohodu delenia firmy O., H., zo dňa 14.08.2011, túto dohodu podpísanú dňa 17.08.2011 ako zmluva o pôžičke 90.000,- eur a zároveň aj prečo to je zmluva o pôžičke. Táto dohoda nebola zrušená. Poukázal na jeho postavenie v tejto firme, a teda majetok, aký mal v rozsahu 150.698,- eur, ktorý žalobca zobral po jeho zatknutí bez ďalšieho delenia súdnou cestou, čo mohol urobiť len on ako žalovaný. Preukázal teda vynútené stretnutie žalobcom, spochybnenie dohody, zaslanou výzvou na vrátenie pôžičky 51.000,- eur, ktorá bola už vrátená, resp. zarátaná v dohode. Ak by žalobca nespochybnil dohodu, čím si vynútil jeho stretnutie a ďalšie skutočnosti, ktoré uvádza v poslednom návrhu na obnovu trestného konania ku škode by nedošlo a túto skutočnosť opäť súd prvej inštancie pri rozhodovaní o veci nezohľadnil. Súd prvej inštancie nesplnil úlohu odvolacieho súdu a nepožiadaval znalca o vypracovanie znaleckého posudku k stanoveniu okamihu ustálenia zdravotného stavu žalobcu vo vzťahu k SSU. Žalovanému tiež nie je jasné, prečo L. M. priznal za položku č. 254 až 1000 bodov a nemôže sa jednať o zvýšenie tejto položky o 50 % podľa § 10 ods. 4 zákona č. 437/2004 Z. z. L. M. navyiac lekárom úrazovej chirurgie a stanovenie položky č. 254 v lekárskom posudku je výlučne v kompetencii lekára s odvetvia psychiatrie. Navyiac, žalobca k žalobe nepredložil žiadne lekárske správy, ktoré by preukazovali opodstatnenosť ohodnotenia tejto položky pri sťažení spoločenského uplatnenia. Nebolo preukázané, že by žalobca v dôsledku poškodenia na zdraví mal nejaké obmedzenia alebo straty možnosti uplatniť sa v živote alebo v spoločnosti. Moment ustálenia zdravotného stavu žalobcu, tak ako to vypracoval v lekárskom posudku L. M., nie je odôvodnená žiadnymi relevantnými odbornými podkladmi. Lekár navyiac prekročil svoje kompetencie k položke č. 254 a žalovanému nie je jasné, ako sa súd vypořiadal s bodovým ohodnotením tejto položky, čo v konaní namietal. Posudzujúci lekár na vypracovanie lekárskeho posudku pri posudzovaní SSU je pritom lekár so špecializáciou v príslušnom špecializačnom odbore, ktorý zodpovedá poškodeniu na zdraví a ktorý poskytoval zdravotnú starostlivosť v súvislosti s poškodením na zdraví. Lekár úrazovej chirurgie tak nemôže spĺňať zákonnú požiadavku na vypracovanie lekárskeho posudku k položke č. 254. Znalecký posudok ma zabezpečiť nestranné objektívne ustálenie zdravotného stavu žalobcu v súvislosti so vznesenou námietkou premlčania, čo súd prvej inštancie neakceptoval. Lekársky posudok nemožno považovať za zákonný a nestranný, trvá na tom, aby tento znalecký posudok k ustáleniu zdravotného stavu k SSU bol vypracovaný tak, ako to nariadil predtým odvolací súd. Z dokazovania tiež vyplynulo, že žalobcovi sa po ustálení zdravotného stavu zvýšil príjem o 100 %, čo popiera význam SSU, ku ktorému nedošlo, preto žalovanému nie je jasné, ako súd vyhodnotil túto skutočnosť. Napokon uviedol, že napriek jeho veľkému súcitu poškodenia žalobcu, je v jeho očiach rozhodnutie nespravodlivé, nerefektuje jeho obhajobu premlčania spoluzavinenia, a teda aj vo vzťahu k poškodeniu jeho zdravia. Na základe týchto dôvodov navrhol žalovaný podanému odvolaniu vyhovieť.

7. Žalobca navrhol rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu potvrdiť ako vecne správny. Má za to, že žalovaný sa svojim postupom v konaní snaží časovo natiahnuť konanie, čo by dospelo k jeho nehospodárnosti. Odmieťa tvrdenia, že z jeho strany došlo k spoluzavineniu na vzniknutej škode, keď s touto námietkou sa súd prvej inštancie správne vypořiadal. V tejto súvislosti žalovaný navyiac

nenavrhol vykonať žiaden dôkaz. Žalobca doručil lekársky posudok L. M. vo výške bolestného a SSU a v priebehu konania ho doplnil o odborné vyjadrenie dopĺňajúce vysvetlenie procesu stanovenia dátumu ustálenia zdravotného stavu žalobcu a ďalších podstatných otázok, na ktoré sa dopytoval odvolací súd, aj súd prvej inštancie. Tvrdenia žalovaného o pracovnej aktivite žalobcu vykonávanej už od januára 2012 sa nezakladajú na pravde. Nakoľko bol žalovaný v tom čase vzatý do väzby na základe spáchania obzvlášť závažného zločinu vraždy v štádiu pokusu, žalobca ako konateľ a spoločník spoločnosti O. H., disponoval s majetkom obchodnej spoločnosti, ktorej majetok nedosahoval ani zďaleka výšku prezentovaných žalovaným. Žalobca neprevzal kontrolu nad majetkom žalovaného, ale vykonával len nevyhnutné úkony pre minimalizáciu strát spoločnosti. Zdôraznil, že na preukázanie svojho nároku na bolestné a sťaženie spoločenského uplatnenia predložil lekársky posudok, tak ako to predpokladá zákon č. 437/2004 Z.z., ktorý zavádza aj mechanizmus revízie lekárskeho posudku, ak vzniknú pochybnosti o správnom hodnotení bolestného alebo sťaženia spoločenského uplatnenia a v takom prípade môžu v zákone špecifikované osoby, teda aj ten, kto za škodu zodpovedá, požiadať o vyhotovenie znaleckého posudku a žalovaný túto možnosť nevyužil. Predložením odborného vyjadrenia L. M. k lekárskemu posudku došlo následne k vysvetleniu všetkých otázok, ktoré boli podľa odvolacieho súdu v súvislosti s lekárskeým posudkom sporné, resp. nejasné.

8. Žalovaný vo vyjadrení z 29.03.2022 zotrval na svojej argumentácii vyjadrenej v priebehu konania a v podanom odvolaní.

9. Odvolací súd preskúmal rozsudok v napadnutom rozsahu, a teda okrem výroku III. v zmysle zásad vyjadrených v ust. § 379 a nasl. zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP), spolu s konaním, ktoré jeho vydaniu predchádzalo, vec prejednal bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu dôvodné nie je.

10. V odvolacom konaní vyplýva z dispozičnej zásady, že odvolací vec prejedná v medziach, v ktorých sa odvolateľ domáha prieskumu. Určením rozsahu napadnutia rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolateľ nielen vymedzuje to, ohľadne akých výrokov a rozhodnutí súdu prvej inštancie nastal suspenzívny účinok odvolania, ale súčasne stanoví medze, v ktorých je odvolací súd oprávnený a povinný rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmať.

11. K námietke nesprávne zisteného skutkového stavu odvolací súd poznamenáva, že dokazovanie je procesný postup, ktorý je založený na vykonávaní jednotlivých dôkazných prostriedkov súdom a ich následnom zhodnotení. Miera dokazovania teda spočíva v získavaní dôležitých poznatkov, na základe ktorých súd stanoví skutkový stav v prejednávanej veci a z ktorého potom vychádza a na ktorý následne aplikuje aj konkrétnu právnu normu, resp. právne normy, teda rozhoduje. Zistenie skutkového stavu, ktorý objektívne zodpovedá stavu veci je jednou z najdôležitejších činností v rámci sporového konania, pretože je základným predpokladom vôbec pre rozhodnutie súdu. Dôkazmi overený skutkový stav je významný však aj z hľadiska posúdenia správnosti tvrdení strán sporu a unesenia dôkazného bremena, ktoré je predpokladom ich úspešnosti, a to obzvlášť v sporovom konaní (primerane rozsudok NS SR sp. zn. 4Cdo/256/2012). Odvolací súd tiež zdôrazňuje aj to, že súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom strán sporu a procesný postoj strany sporu zásadne nemôže bez ďalšieho dokazovania implikovať povinnosť súdu akceptovať návrhy, procesné úkony a obsah opravných prostriedkov a rozhodovať podľa nich. Súdy sú povinné na všetky uvedené procesné úkony primeraným, zrozumiteľným a ústavne akceptovateľným spôsobom reagovať v súlade s platným procesným poriadkom, a to aj pri rešpektovaní druhu civilného procesu, v ktorom strana sporu uplatňuje svoj nárok alebo sa bráni jeho uplatneniu, prípadne štádia P. procesu. Z obsahu spisu mal odvolací súd za preukázané, že táto odvolacia námietka naplnená nebola.

12. K námietke o nesprávnom právnom posúdení odvolací súd poznamenáva, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. O omyl ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery (pozri napr. rozhodnutie NS SR, sp. zn. 7 Cdo 7/2010).

13. Vo veci sa v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností súd prvej inštancie vyvodil aj správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia prvoinštančným súdom, na ktoré odkazuje a na zdôraznenie vecnej správnosti v súvislosti s odvolacími námietkami dopĺňa uvedené.

14. V prebiehajúcom konaní medzi stranami nebolo sporné, že dňa 08.01.2012 došlo k udalosti, kedy žalovaný zaútočil na žalobcu v jeho obydli tým, že na neho niekoľkokrát vystrelil v úmysle ho usmrtiť. Okresný súd Prešov v trestnom konaní vedenom pod sp. zn. 33T/70/2012 v spojení s konaním Krajského súdu Prešov sp. zn. 6To/53/2012 žalovaného uznal vinným zo spáchania obzvlášť závažného zločinu vraždy v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 a § 145 ods. 1 Trestného zákona na tom skutkovom základe, že dňa 08.01.2012 okolo 17:00 hod. po tom, čo žalovaného po predchádzajúcom ohlásení dobrovoľne vpustila Q. C. do rodinného domu v meste E., O. R. B. D. XX, tento vyšiel na 1. podlažie rodinného domu do priestoru jedálne spojeného s obývacou izbou, kde sedel žalobca za jedáľenským stolom, prisadol si k nemu spoločne s Q. C. a začali komunikovať ohľadom spôsobu vrátenia finančných prostriedkov žalobcovi, následne po vzájomnej hádke medzi žalovaným a žalobcom, ktorá sa týkala ich finančného vysporiadania, sa žalovaný postavil, prešiel asi 2 metre do priestoru obývacej izby, z kabáta, ktorý mal oblečený na sebe, z jeho vnútorného vrecka vybral krátku guľovú zbraň, ktorú mal v legálnej držbe, otočil ju smerom k žalobcovi a touto zbraňou mu namieril na oblasť hrudníka zo vzdialenosti asi 3 metrov, pričom následne zbraň namieril aj na Q. C., ktorá kričala a následne na S. I., ktorý vošiel do priestoru kuchyne a keď sa v tom okamihu žalobca pohol smerom k jedáľenskému stolu, ktorý chcel prevrátiť, žalovaný na tohto vystrelil v úmysle ho usmrtiť, pričom ho zasiahol do oblasti predlaktia ľavej ruky, následkom čoho tento spadol na kolená, ďalšími mierenými ranami, ktorým sa žalobca snažil uhýbať, ho opakovane trikrát zasiahol do oblasti pravého prsného svalu pod ramenom, aj kľúčnu kosť, po čom sa žalobcovi podarilo prevrátiť jedáľenský stôl smerom k nemu, kde následne mu žalovaný ďalšou mierenou strelou zasiahol do oblasti nad kolenom pravej nohy, po tom, čo sa žalobca rozbehol smerom k dverám kuchyne okolo žalovaného, počas čoho mu žalovaný mieril na hlavu a vystrelil, kde strela ho zasiahla na pravom líci a špičke nosa a žalovaný ďalej išiel s nabitou zbraňou za žalobcom, ktorý sa zamkol v suteréne do priestorov práčovne a sauny, kde začal kopať do zamknutých dverí, až keď žalobca začal hlasným prejavom predstierať smrť, na čo prestal kopať do dverí, v sede si priložil zbraň pod svoju bradu v úmysle spáchať samovraždu, v čom mu bolo zabránené po asi 20 minútovej komunikácii a presvedčení príslušníkmi Mestskej polície v Kežmarku a následne potom čo zložil zbraň, bol zaistený príslušníkmi T. T. F. E., čím žalobcovi spôsobil početné zranenia. Za to žalovanému súd uložil podľa § 145 ods. 1 Trestného zákona trest odňatia slobody v trvaní 15 rokov so zaradením do Ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia (§ 48 ods. 4 Trestného zákona) a zároveň trest prepadnutia veci krátkej guľovej zbrane (§ 60 ods. 1 písm. a) Trestného zákona).

15. Žalovaný sa takýmto spôsobom dopustil konania, ktoré bezprostredne smerovalo k dokonaniu trestného činu v úmysle usmrtiť iného, pričom k dokonaniu trestného činu nedošlo, čím spáchal obzvlášť čin vraždy v štádiu pokusu (§ 14 ods. 1 k § 145 ods. 1 Trestného zákona). Tento rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 30.01.2013.

16. Je zrejmé, že žalovaný v priebehu prvoinštančného konania opakovane navrhol konanie prerušiť z dôvodu, že v pôvodnej trestnej veci vedenej na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 33T/70/2012 podal návrh na obnovu konania s tým, že očakáva rozhodnutie súdu v jeho prospech, čo môže mať vplyv na posúdenie otázky spoluzavinenia v tomto konaní.

Podľa § 164 CSP, ak súd neurobí iné vhodné opatrenia, môže konanie prerušiť, ak prebieha súdne alebo správne konanie, v ktorom sa rieši otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie súdu, alebo ak súd dal na také konanie podnet.

17. V prípade fakultatívneho rozhodnutia o prerušení konania podľa citovaného zákonného ustanovenia je potrebné uviesť, že na rozdiel od obligatórneho prerušenia podľa § 162 ods. 1 písm. a) CSP, tu ide o otázky, ktoré by súd mohol sám vyriešiť ako prejudiciálne (pozri § 194 CSP). Je však na vôli súdu, či tak urobí alebo či počká na vyriešenie otázky v súdnom alebo správnom konaní, ak takéto konanie už prebieha alebo môže dať na takéto konanie aj sám podnet a následne konanie preruší. Ust. § 164 CSP teda dáva možnosť súdu zvoliť si, či preruší konanie alebo urobí iné vhodné opatrenie a rozhodnutie súdu závisí od konkrétnych okolností.

18. Súd prvej inštanície návrh žalovaného na prerušenie konania považoval za nedôvodnú so zreteľom na to, že k dĺžke konania a rozsahu už vykonaného dokazovania by bol takýto postup nevhodný a zdôraznil, že posúdenie zavinenia v trestnoprávnej rovine nie je bez ďalšieho určujúce vo vzťahu k posúdeniu nároku na náhradu škody v rámci občianskeho súdneho konania. Odvolací súd sa

stotožňuje so závermi súdu prvej inštancie, ktorý nevyhovel návrhu žalovaného na prerušenie konania a navyše poukazuje na to, že podľa vlastných zistení vo veci Okresného súdu Prešov sp. zn. 33T/70/2012 návrh žalovaného na povolenie obnovy konania bol zamietnutý (sp. zn. 33Nt/26/2012 – 232).

Podľa § 415 Občianskeho zákonníka, každý je povinný počínať si tak, aby nedochádzalo ku škodám na zdraví, na majetku, na prírode a životnom prostredí.

Podľa § 420 ods. 1 a 3 Občianskeho zákonníka, každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti.

Zodpovednosti sa zbaví ten, kto preukáže, že škodu nezavinil.

Podľa § 441 Občianskeho zákonníka, ak bola škoda spôsobená aj zavinením poškodeného, znáša škodu pomerne; ak bola škoda spôsobená výlučne jeho zavinením, znáša ju sám.

Podľa § 444 Občianskeho zákonníka, pri škode na zdraví sa jednorazovo odškodňujú bolesti poškodeného a sťaženie jeho spoločenského uplatnenia.

Podľa § 445 Občianskeho zákonníka, strata na zárobku, ku ktorej došlo pri škode na zdraví, uhradzuje sa peňažným dôchodkom; pritom sa vychádza z priemerného zárobku poškodeného, ktorý pred poškodením dosahoval.

Podľa § 3 ods. 1 – 3 zákona č. 437/2004 Z.z. v znení platnom k 08.01.2012, náhrada za bolesť sa poskytuje jednorazovo; musí byť primeraná zistenému poškodeniu na zdraví, priebehu liečenia alebo odstraňovaniu jeho následkov.

Náhrada za bolesť sa poskytuje na základe lekárskeho posudku (§ 7 a 8). Sadzby bodového hodnotenia za bolesť sú ustanovené v prílohe č. 1 v I. a III. časti.

Ak niektoré poškodenie na zdraví nie je uvedené v sadzbach podľa odseku 2, použije sa sadzba za iné poškodenie na zdraví, s ktorým ho možno z hľadiska bolesti najlepšie porovnať.

Podľa § 4 ods. 1 – 3 citovaného zákona, náhrada za sťaženie spoločenského uplatnenia sa poskytuje jednorazovo; musí byť primeraná povahe následkov a ich predpokladanému vývoju, a to v rozsahu, v akom sú obmedzené možnosti poškodeného uplatniť sa v živote a v spoločnosti.

Náhrada za sťaženie spoločenského uplatnenia sa poskytuje na základe lekárskeho posudku (§ 7 a 8). Sadzby bodového hodnotenia za sťaženie spoločenského uplatnenia sú ustanovené v prílohe č. 1 v II. a IV. časti.

Ak niektoré poškodenie na zdraví nie je uvedené v sadzbach podľa odseku 2, použije sa sadzba za iné poškodenie na zdraví, s ktorým ho možno z hľadiska sťaženia spoločenského uplatnenia najlepšie porovnať.

Podľa § 5 ods. 1, 2 citovaného zákona, pri určení výšky náhrady za bolesť a výšky náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia sa vychádza z celkového počtu bodov, ktorým sa bolesť alebo sťaženie spoločenského uplatnenia ohodnotilo v lekárskom posudku (§ 7 a 8).

Výška náhrady za bolesť a výška náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia sa určuje sumou 2 % z priemernej mesačnej mzdy zamestnanca v hospodárstve Slovenskej republiky zistenej Štatistickým úradom Slovenskej republiky za kalendárny rok predchádzajúci roku, v ktorom vznikol nárok na náhradu podľa odseku 1 za jeden bod a výsledná suma sa zaokrúhli na najbližšie celé euro smerom nahor.

Podľa § 5 ods. 4 citovaného zákona, Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky ustanoví výšku náhrady za bolesť a výšku náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia určenú podľa odseku 2 Opatrením vyhláseným v Zbierke zákonov Slovenskej republiky uverejnením oznámenia o jeho vydaní najneskôr do 31. mája príslušného kalendárneho roka.

19. Je potrebné konštatovať, že v predmetnej veci súd prvej inštancie so zreteľom na uvedené správne zistil otázky zodpovednosti žalovaného za poškodenie zdravia žalobcu. Základnými predpokladmi vzniku zodpovednosti za škodu sú porušenie právnej povinnosti, existencia škody, príčinná súvislosť medzi porušením právnej povinnosti a škodou a zavinenie. Škodou je ujma, ktorá nastala v majetkovej sfére poškodeného a je objektívne vyjadriteľná peniazmi ako všeobecným ekvivalentom. Príčinná súvislosť ako jedna zo zákonných požiadaviek vzniku zodpovednosti za škodu znamená, že medzi protiprávnym

úkonom a vzniknutou škodou musí byť vzťah príčiny a následku, ktorý musí byť bezprostredný (priamy). Rozhodujúca je vecná súvislosť príčiny a následku a túto nemožno riešiť vo všeobecnej rovine, ale vždy v konkrétnych súvislostiach. Pokiaľ ide o zavinenie, toto môže byť úmyselné alebo nedbanlivostné a má charakter subjektívny.

20. Zo spomínaného právoplatného rozhodnutia Okresného súdu Prešov sp. zn. 33T/70/2012 je nesporné, že žalovaný bol uznaný vinným vo vzťahu k žalobcovi zo spáchania obzvlášť závažného zločinu vraždy v štádiu pokusu, v tejto súvislosti mu spôsobil škodu na zdraví a týmto rozhodnutím o tom, že bol spáchaný trestný čin a kto ho spáchal, je súd v zmysle § 193 Civilného sporového poriadku viazaný. Aj odvolací súd konštatuje, že v konaní nebol preukázaný dôvod pre prípadnú aplikáciu ust. § 441 Občianskeho zákonníka tak, ako to navrhoval žalovaný. Z právoplatného rozhodnutia vydaného v trestnom konaní plynie, že žalovaný sa vo vzťahu k žalobcovi dopustil úmyselného trestného činu a súd prvej inštancie opodstatnene v tejto súvislosti poukázal na okolnosti a priebeh stretnutia strán sporu dňa 08.01.2012. Tohto obchodného, či súkromného stretnutia, sa žalovaný nepochybne zúčastnil so strelnou zbraňou ukrytou v kabáte, následne touto zbraňou mieril na prítomných a strieľal s úmyslom osobu, ktorá má iný postoj na vec, konkrétne finančné vyporiadanie z obchodných vzťahov, usmrtiť. Nebolo možné akceptovať obranu žalovaného v zmysle tom, že tohto konania sa dopustil v dôsledku správania sa poškodeného žalobcu. Bol to totiž práve žalovaný, ktorý na stretnutie so žalobcom prišiel ozbrojený a následne voči žalobcovi aj strelnú zbraň použil, preto nesie plnú zodpovednosť za škodu, ktorá žalobcovi na zdraví v súvislosti s týmto incidentom bola spôsobená.

21. Pokiaľ ide o rozsah poškodenia zdravia žalobcu a jeho bodové ohodnotenie, toto vyplýva z predložených lekárskeho posudkov (§ 7 zákona č. 437/2004), vyhotovených L. L. M., primárom Oddelenia úrazovej chirurgie s JIS, O. F., U.. Pokiaľ ide o bolestné žalobcu, toto bolo stanovené rozsahom 522,5 bodov so stanovením začiatku liečenia 08.01.2012 a ukončením liečenia 24.04.2013 (č. k. 22). V lekárskom posudku o bolestnom boli hodnotené konkrétne poškodenia zdravia žalobcu, a to otvorená trieštivá zlomenina tela vretennej kosti vľavo, liečená operáciou, korekcia vonkajšieho fixátora na ľavom predlaktí – položka porovnateľná s Malou incíziou 10.01.2012, strelné poranenie pravej strane hrudníka – priestrel (položka porovnateľná s perforujúcou vodnou ranou hrudníka, vrátane chirurgického ošetrenia), hlboká rana hornej končatiny chirurgicky ošetrená (priestrel pravého ramena vzadu), hlboká rana hornej končatiny chirurgicky ošetrená (priestrel pravého ramena vpredu), hlboká rana pravého stehna chirurgicky ošetrená, zrušenie vonkajšieho fixátora na ľavom predlaktí – položka porovnateľná s Malou incíziou 30.01.2012, odber kortikospongiózneho štepu z lopaty bedrovej kosti vľavo – položka porovnateľná s odtrhnutím predného trňa alebo hrboľa bedrovej kosti 30.01.2012, trieštivá zlomenina tela vretennej kosti vľavo liečená operáciou a spongioplastikou 30.01.2012, extrakcia dvoch Kirschnerových drôtov z distálneho ERU kíbov vľavo – položka porovnateľná s Malou incíziou 28.02.2012, poranenie dôležitého periférneho nervu (laktový a stredný nerv) vľavo s prerušením vodivých vlákien a extrakcia OSmat. – dlahy z oblasti dolného konca ľavej vretennej kosti 28.11.2013 – položka porovnateľná s rozsiahlou incíziou. Je zrejme, že posudzujúci lekár realizoval hodnotenie bolestného v bodoch podľa § 9 zákona č. 437/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov a jeho zvýšenie postupom podľa § 9 ods. 5 a 6 citovaného zákona.

22. V hodnotení sťaženia spoločenského uplatnenia žalobcu posudzujúci lekár určil dátum ustálenia jeho zdravotného stavu dňom 10.12.2013.

23. Posudzujúci lekár L. L. M. taktiež ohodnotil vo vzťahu k žalobcovi sťaženie spoločenského uplatnenia celkovým počtom bodov 1655 po zvýšení o 1,5 krát rozsahom 2482,5 bodov, keď toto zvýšenie bodov odôvodnil postupom podľa § 10 ods. 4 citovaného zákona so zreteľom na obmedzenia alebo stratu možnosti žalobcu uplatniť sa v živote a v spoločnosti, ktorú mal vo veku, v ktorom utrpel poškodenie na zdraví. V súvislosti so sťažiením spoločenského uplatnenia žalobcu posudzujúci lekár konkrétne hodnotil vážne duševné poruchy po iných ťažkých poraneniach, okrem poranenia hlavy, obmedzenie pohyblivosti ľavého zápästia ľahkého stupňa, poruchu úchopnej funkcie palca ľavej ruky pri obmedzení pohyblivosti palca medzičlánkového kíbu stredne ťažkého stupňa, obrnu stredného nervy vľavo distálnej časti s postihnutím hlavne tenarového svalstva a obrnu laktového nervu vľavo distálnej časti so zachovaním funkcie ulnarného ohýbača zápästia a časti hĺbkového ohýbača prstov (č. l. 24). Pokiaľ ide o stanovenie počtu bodov tak vo vzťahu k bolestnému, ako aj sťaženiu spoločenského uplatnenia, nemá ani odvolací súd v tomto smere žiadne pochybnosti, keďže je zrejme, že posudzujúci lekár pri ich určení postupoval

podľa zákona č. 437/2004 Z.z. v znení platnom k 08.01.2012 a konkrétne sadzby bodového hodnotenia stanovil podľa prílohy č. 1 v častiach I. až IV. tohto právneho predpisu.

24. V tejto súvislosti odvolací súd zdôrazňuje, že náhrada za bolesť a náhrada za sťaženie spoločenského uplatnenia sú relatívne samostatné zložky náhrady škody na zdraví. Oba druhy poškodenia sú náhradou tzv. nemateriálnej ujmy a majú slúžiť na to, aby si postihnutý mohol obstaráť náhradné pôžitky na vyrovnanie prežitých a prežívaných utrpení, strastí a obmedzovania v živote. Zákon č. 437/2004 Z. z. upravuje podmienky, za ktorých sa poskytuje odškodnenie za bolesť a za sťaženie spoločenského uplatnenia a osobitne stanovuje zásady pre hodnotenie oboch druhov odškodnenia. Odškodnenie za bolesť patrí za vytrpenú bolesť, nie za bolesť budúcu (následnú), ktorá sa odškodňuje v rámci nároku na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia.

25. Súd prvej inštancie sa správne vypořiadal s námietkou žalovaného vo vzťahu k hodnoteniu položky 254 v rámci sťaženia spoločenského uplatnenia, podľa prílohy zákona č. 437/2004 Z. z. Odvolací súd zdôrazňuje, že lekárske posudok (§ 7 citovaného zákona) spracúva posudzujúci lekár a vydáva zdravotnícke zariadenie, ktorého posudzujúci lekár vypracoval lekárske posudok. Posudzujúcim lekárom je lekár, ktorý naposledy liečil poškodeného v súvislosti s poškodením na zdraví (§ 3 ods. 2 písm. d) citovaného zákona). Pri vypracovaní lekárskeho posudku zákon o náhrade za bolesť a za sťaženie spoločenského uplatnenia na vypracovateľa kladie len jedinú požiadavku, a tou je, aby bol posledným ošetrovajúcim lekárom v súvislosti s poškodením zdravia. Z uvedeného možno vyvodit' záver, že lekárske posudok môže vypracovať lekár, ktorý liečil poškodeného v súvislosti s hodnoteným poškodením (napr. všeobecný lekár, chirurg a pod.) v prípade, že má k dispozícii potrebné lekárske správy a vyšetrenia pacienta, na základe ktorých je odborne spôsobilý bodovo ohodnotit' diagnózy a komplikácie. Podľa prílohy č. 1 citovaného zákona, musia byt' niektoré položky overené príslušným špecializovaným pracoviskom, napr. pri bodovom hodnotení bolestného musí byt' položka č. 223 (otras mozgu) overená neurologickým alebo chirurgickým pracoviskom, kde bol zranený ošetrovaný alebo vyšetrený. Podobne pri bodovom hodnotení sťaženia spoločenského uplatnenia musí byt' položka č. 255 (vážne duševné poruchy vzniknuté pôsobením otrasných zážitkov alebo iných nepriaznivých psychologických činiteľov a tiesnených situácií), overená príslušným psychiatrickým pracoviskom. Je teda zrejmé, že položku č. 254 – vážne duševné poruchy po iných ťažkých poraneniach, okrem poranenia hlavy, môže hodnotit' lekár, ktorý poškodeného ošetroval, liečil, keďže zákon č. 437/2004 Z. z. v tejto súvislosti nevyžaduje žiadnu konkrétne špecializáciu posudzujúceho lekára tak, ako je to napr. so spomínanou položkou č. 255.

26. Je ďalej zrejmé, že v priebehu konania posudzujúci lekár dostatočným spôsobom poskytol stanovisko k otázke zistenia konkrétneho dátumu ustálenia zdravotného stavu žalobcu. V tejto súvislosti zdôraznil, že poškodenie zdravia žalobcu nastalo dňom 08.01.2012, žalobca bol hospitalizovaný od 08.01.2012 do 17.01.2012 na traumatologickom oddelení O. F., U.. Bol opakovane operovaný, ďalšia hospitalizácia bola od 30.01.2012 do 08.02.2012 a v rámci jednodňovej chirurgie bol opäť žalobca operovaný dňa 28.02.2012 a 28.11.2012 (podľa priloženého operačného protokolu č. I. 237 a nasl.). Posudzujúci lekár následne zistil, že žalobca absolvoval pravidelné kontroly na traumatologickej, neurologickej a rehabilitačnej ambulancii, a to v dňoch 21.02.2012, 28.02.2012, 13.03.2012, 27.03.2012, 29.05.2012, 16.08.2012, 14.12.2012, 05.04.2013, 12.11.2013, 28.11.2013, 10.12.2013 a 21.02.2014 (obsah pripojených lekárske správy č. I. 237 a nasl.). Na základe klinického vyšetrenia zo dňa 10.12.2013 tak posudzujúci lekár dospel k záveru, že u žalobcu došlo k ustáleniu jeho zdravotného stavu týmto dňom podľa priloženej lekárskej správy.

27. Posudzujúci lekár vo vzťahu k ďalším námietkam žalovaného presne popísal, z akých skutočností a podkladov vychádzal pri stanovení jednotlivých položiek bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia. V tejto súvislosti posudzujúci lekár zdôraznil, že vychádzal z klinického vyšetrenia poškodeného, lekárske správy z traumatologickeho oddelenia, traumatologickej, neurologickej a rehabilitačnej ambulancie, keď tieto lekárske správy sú súčasťou spisového materiálu a jednotlivé položky poškodenia zdravia žalobcu hodnotil podľa už uvádzaného zákona č. 437/2004 Z. z.

Podľa § 106 ods. 1 Občianskeho zákonníka, právo na náhradu škody sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa poškodený dozvie o škode a o tom, kto za ňu zodpovedá.

Najneskoršie sa právo na náhradu škody premlčí za tri roky, a ak ide o škodu spôsobenú úmyselne, za desať rokov odo dňa, keď došlo k udalosti, z ktorej škoda vznikla; to neplatí, ak ide o škodu na zdraví (§ 106 ods. 2 Občianskeho zákonníka).

28. Vychádzajúc z citovaného ust. § 106 ods. 1 Občianskeho zákonníka, subjektívna premlčacia doba je dvojročná a na začatie jej plynutia vždy treba rešpektovať subjektívnu stránku poškodeného, týkajúcu sa jeho vedomosti o škode (teda nie o protiprávnom úkone, či o škodnej udalosti), ako o určitej majetkovej alebo nemajetkovej ujme určitého druhu a rozsahu, ktorú možno objektívne vyčíslieť v peniazoch do takej miery, aby poškodený mohol svoj nárok na náhradu škody uplatniť aj na súde. Okamih vzniku škody, resp. vedomosť poškodeného o tejto škode sa pritom nemusí zhodovať s okamihom škodnej udalosti, či z protiprávnym úkonom. Začiatok plynutia tejto premlčacej doby súvisí tiež s vedomosťou o tom, kto za vzniknutú škodu zodpovedá, teda o zodpovednom subjekte.

29. Pokiaľ ide o právo na náhradu škody spôsobenej na zdraví, platí len subjektívna premlčacia doba. Vylúčenie objektívnej premlčacej doby treba so zreteľom na osobitnú povahu týchto práv (škoda môže vzniknúť aj po uplynutí trojročnej alebo desaťročnej doby), ale najmä na požiadavku zabezpečiť poškodeným čo najúčinnejšiu ochranu, považovať za celkom opodstatnené.

30. V prípade odškodňovania bolesti a sťaženia spoločenského uplatnenia sa poškodený o škode dozvie vtedy, keď možno vykonať bodové ohodnotenie bolesti spôsobenej poškodením na zdraví, jeho liečením alebo odstránením jeho následkov, teda v čase, keď liečebný proces je skončený. Vtedy sú známe okolnosti smerodajné pre vyčíslenie bolestného, ako aj sťaženia spoločenského uplatnenia. Tento ustálený stav predstavuje dobu (čas), kedy sú už k dispozícii také znalosti škody (ujmy), aby postačovali na podanie žaloby, a preto je v tomto okamihu potrebné zásadne umiestniť začiatok plynutia premlčacej doby (napr. rozsudok NS SR sp. zn. 1Cdo/49/2006, rozsudok NS SR sp. zn. MCdo/37/2000).

31. Pokiaľ ide o vznesenú námietku premlčania žalovaným, odvolací súd sa stotožňuje so závermi súdu prvej inštancie, že nároky žalobcu boli uplatnené včas so zreteľom na to, že v prípade škôd na zdraví treba uvažovať len so subjektívnou lehotou týkajúcou sa uplatnenia nárokov v tomto smere, pričom táto lehota vyplýva z už citovaného ust. § 106 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ktorý správne odcitoval v napadnutom rozsudku aj prvoinštančný súd.

32. Je nepochybné, že ustálenie zdravotného stavu žalobcu bolo posudzujúcim lekárom so zreteľom na všetky okolnosti určené dňa 10.12.2013. Pokiaľ žaloby o náhradu bolestného a náhradu sťaženia spoločenského uplatnenia boli žalobcom podané dňa 26.01.2015 a 04.05.2015, udialo sa tak v lehote dvoch rokov uvedenej v § 106 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka. Ako už odvolací súd spomínal, z tohto ustanovenia vyplýva, že objektívna lehota pre uplatnenie nárokov pri škodách na zdraví neplatí. Ak žalovaný ďalej v konaní poukazoval na iný lekársky posudok ohľadom bodového hodnotenia bolestného, ktoré mal vykonať L. N., tento ním predložený nebol a možno sa domnievať, že bol vyhotovený len pre účely trestného konania. Podstatné pre prejednávajúcu vec však bolo zistené ustálenie zdravotného stavu žalobcu, ktoré posudzujúci lekár vo vypracovaných lekárskejších posudkoch určil dňom 10.12.2013. Celkovú náhradu bolestného a náhradu sťaženia spoločenského uplatnenia s prihliadnutím na Opatrenie Ministerstva zdravotníctva SR zo 14.05.2012 a zo 04.04.2013, súd prvej inštancie správne ustálil sumou 8.227,- eur (náhrada bolestného) a sumou 39.024,90 eur (náhrada sťaženia spoločenského uplatnenia).

33. Súd prvej inštancie ďalej správnym spôsobom rozhodol aj o uplatnenom nároku žalobcu na stratu na zárobku v celkovej sume 3.948,61 eur, ktorú stratu si žalobca uplatňoval za dve obdobia práceneschopnosti od 08.01.2012 do 24.04.2013 a od 28.11.2013 do 01.06.2014. Je zrejmé, že dĺžku trvania jednotlivých období práceneschopnosti žalobcu preukazujú potvrdenia o dočasnej pracovnej neschopnosti a z potvrdení Sociálnej poisťovne súd prvej inštancie zistil, v akom rozsahu bolo za toto obdobie vyplácané nemocenské poistenie.

34. Podľa § 446 Občianskeho zákonníka, náhrada za stratu na zárobku počas pracovnej neschopnosti poškodeného sa posúdi a suma tejto náhrady sa určí rovnako ako úrazový príplatok podľa všeobecných predpisov o sociálnom poistení. Súd prvej inštancie podľa poskytnutých údajov Sociálnou poisťovňou správnym spôsobom určil rozsah úrazového príplatku počas doby práceneschopnosti žalobcu, ktorá je v súhrne daná už uvádzanou sumou 3.948,61 eur. Súd prvej inštancie mal v závislosti od vykonaného

dokazovania, najmä so zreteľom na dodatočne poskytnuté stanovisko posudzujúceho lekára L. L. M. (č. I. 237 a nasl.) preukázanú príčinnú súvislosť medzi práceneschopnosťou žalobcu v období od 28.11.2013 do 01.06.2014 a poškodením jeho zdravia pri incidente vyvolanom žalovaným dňa 08.01.2012.

35. Súd prvej inštancie správne posúdil námietku premlčania aj pri tomto nároku žalobcu na náhradu straty na zárobku počas jeho práceneschopnosti. V tejto súvislosti správne zdôraznil, že náhrada za stratu na zárobku je jedným nárokom, ktorý sa premlčuje ako jeden celok, nie iba ako nárok na jednotlivé mesačne sa opakujúce plnenia.

36. Strata na zárobku po dobu pracovnej neschopnosti poškodeného sa hradí peňažným dôchodkom, ktorý predstavuje rozdiel medzi jeho priemerným zárobkom pred poškodením zdravia a nemocenským. O tom, aká škoda z uvedeného dôvodu vznikla, sa dozvie poškodený spravidla v okamihu, kedy mu bola vyplatená posledná dávka nemocenského a kedy tak môže stratu na zárobku bližšie špecifikovať. Až v tej dobe sa poškodený dozvie o škode podľa § 446 Občianskeho zákonníka a až od tejto doby začína bežať premlčacia doba podľa § 106 Občianskeho zákonníka (do pozornosti 1Cz/10/72).

37. Súd prvej inštancie z predložených dôkazov zistil, že žalobcovi bola posledná časť nemocenského vyplatená dňa 27.02.2013. Týmto dňom mu začala plynúť premlčacia lehota a svoj nárok uplatnil na súde žalobou dňa 26.01.2015, teda v rámci premlčacej doby. Podobne nárok na náhradu straty na zárobku za ďalšie obdobie práceneschopnosti od 28.11.2013 do 01.06.2014 sa posudzuje ako jeden celok, a preto aj v tejto súvislosti podaná žaloba dňa 26.01.2015 znamená uplatnenie tohto nároku v rámci zákonnej dvojiročnej premlčacej doby, ako to správne skonštatoval prvoinštančný súd.

38. O príslušenstve priznanej náhrady škody súd prvej inštancie správne rozhodol v zmysle predpokladov § 517 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 Nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z. v znení účinnom od 01.02.2013. Žalovaný ďalej v štádiu odvolacieho konania namietal zaujatosť konajúceho sudcu súdu prvej inštancie, keď dôvodom jeho vylúčenia mala byť skutočnosť, že žalovanému neumožnil uplatniť právo na obhajobu v odvolacej replike (č.l. 348). Je zrejmé, že takto uplatnená námietka zaujatosti sa týka vo svojej podstate procesného postupu sudcu vo veci a uvedené nie je dôvodom na vylúčenie sudcu z prejednávania a rozhodovania právnej veci (§ 49 ods.3 CSP). Keďže námietka zaujatosti uplatnená žalovaným sa týkala len okolností, ktoré spočívajú v procesnom postupe sudcu alebo jeho rozhodovacej činnosti, odvolací súd na túto námietku neprihliadol tak, ako to predpokladá ust. § 53 ods. 3 CSP.

39. Odvolací súd ďalej konštatuje, že súd prvej inštancie svoje rozhodnutie riadne a v úplnosti odôvodnil. Požiadavka na riadne, úplné odôvodnenie rozhodnutia predstavuje zásadu spravodlivého procesu, čo vyplývajú aj z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva. Judikatúra tohto súdu však nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj taký, ktorý nie je pre rozhodnutie významný, bola daná v odôvodnení rozhodnutia odpoveď. Špecifická odpoveď sa vyžaduje na taký argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci (Ruiz Toria c/Španielsko z 09.12.1994).

40. Súd prvej inštancie dostatočne vysvetlil, z akých dôvodov žalobe vyhovel a odôvodnenie jeho rozhodnutia zodpovedá kritériám odôvodnenia upraveným v § 220 ods. 2 CSP. Nemožno konštatovať, že by rozhodovacím procesom súdu prvej inštancie došlo k odňatiu možnosti strán sporu konať pred súdom a k porušeniu ich práv na spravodlivý súdny proces. Za odňatie možnosti konať pred súdom a za porušenie práva na spravodlivý súdny proces nemožno považovať to, ak súd prvej inštancie neodôvodní rozhodnutie podľa predstáv odvolateľa.

41. Za situácie, že správne je rozhodnutie prvoinštančného súdu aj v súvisiacom výroku o trovách konania, odvolací súd vzhľadom na uvedené dôvody rozsudok, okrem výroku III., potvrdil postupom podľa § 387 ods. 1, 2 CSP prihliadajúc aj na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (Ústavný súd SR sp. zn. II. ÚS 78/05).

42. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP. Žalovaný vzhľadom na výsledok odvolacieho konania nemá právo na náhradu trov a žalobca trov odvolacieho konania nežiadal priznať.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom.

Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).